

**«БӨБЕК» ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ, БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ
САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ**

АДАМНЫҢ ҮЙЛЕСІМДІ ДАМУЫ ИНСТИТУТЫ

**2019-2020 оқу жылында «Өзін-өзі тану» рухани-адамгершілік
білім беру бағдарламасын жүзеге асыру бойынша негізгі білім беру
ұйымының қызметін ұйымдастыру бойынша
ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР**

**МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ
по организации деятельности базовой организации образования по
реализации программы нравственно-духовного образования
«Самопознание» в 2019-2020 учебном году**

2019-2020 оқу жылында «Өзін-өзі тану» рухани-адамгершілік білім беру бағдарламасын жүзеге асыру бойынша негізгі білім беру ұйымының қызметін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар

«Өзін-өзі тану» адамгершілік-рухани білім беру бағдарламасын жүзеге асыру бойынша 24 базалық білім беру ұйымдары еліміздің 4 қаласында (Нұрсұлтан, Алматы, Қарағанды, Ақтөбе) жұмыс істейді. Бұл балабақшалар, мектептер мен колледждерде Сара Алпысқызы Назарбаеваның «Өзін-өзі тану» РАБ тұтас педагогикалық процестің негізі болып табылатын жалпы адамзаттық құндылықтар туралы авторлық бағдарламасының идеялары сәтті сынақтан өтті.

Оқу-тәрбие процесіне «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын енгізу бойынша эксперименттік жұмысқа белсенді қатысу нәтижесінде 24 базалық білім беру ұйымдары оны бүкіл Қазақстан бойынша таратуға, балалар мен жасөспірімдердің рухани-адамгершілік дамуында балалар бақшаларына, мектептер мен колледждерге көмек көрсетуге мүмкіндік беретін тәжірибе жинақтады.

Білім берудің базалық ұйымдары өзін-өзі танудың ұлттық стандартына айналуға және адамның рухани-адамгершілік жетілу процесін, қоғамдық сананы жаңғыртуды өзіне алып жүруге тиіс.

Базалық білім беру ұйымдарының педагогтары адамгершілік- рухани білім берудің ең жақсы білімі мен дағдыларына ие болуға, білім алушылардың оқу және оқудан тыс қызметін ұйымдастыруға шығармашылықпен қарауға, ата-аналар жұртшылығымен, басқа да барлық серіктестермен ынтымақтастықты сапалы жоғары деңгейде жүзеге асыруға тиіс.

24 базалық білім беру ұйымдарының педагогикалық ұжымдарының үздік тәжірибесін тарату педагогтердің «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасының мәнін көрсете білуін, өзін-өзі тану сабақтарын, сынып сағаттарын, адамгершілік-рухани білім беру саласындағы білім алушылар мен педагогтардың басқа да қызмет түрлерін көрсете білуін, оқыту мен тәрбиелеу нәтижелерін талдау, бағалау және негіздеу мысалдарын көрсете білуін болжайды.

Базалық білім беру ұйымдары қызметінің мақсаты «Өзін-өзі тану» РАБ негізінде білім алушылардың үйлесімді зияткерлік және адамгершілік-рухани дамуын қамтамасыз ететін тәрбиелеу және оқыту жүйесінің жұмыс істеу тәжірибесін зерделеу, талдау, жинақтау және трансляциялау.

Міндеттері:

- «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын іске асыру бойынша өңірдің педагогикалық және басқарушылық кадрларының кәсіби дамуы мен өзін-өзі дамытуына бағытталған жүйелі әдістемелік жұмысты ұйымдастыру;

- «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасы жөніндегі өңірлік жұмыс топтарының қызметін қамтамасыз ету үшін әдістемелік алаңын ұйымдастыру.

«Бөбек» Ұлттық ғылыми-практикалық, білім беру және сауықтыру орталығы (бұдан әрі – ҰҒПББСО) әдістемелік-нұсқау ұсыныстарын жолдайды:

1. Білім беру ұйымының жылдық жоспарына кестеде берілген іс-шаралар қосу (*1-қосымша*).

2. «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын жүзеге асыру бойынша өңірдің педагогикалық және басқарушылық кадрларының кәсіби дамуына және өзін-өзі дамытуына бағытталған жүйелі жұмысты ұйымдастыру

2.1. Өңірдің басқарушылық кадрларына рухани-адамгершілік білім беру бойынша әдістемелік семинар өткізу. Семинарда «дөңгелек үстел» әдісін қолдану арқылы «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын іске асыру мәселелерін талқылау ұсынылады.

2.2. Өңірдің педагогтарына «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын оқу-тәрбие үдерісіне интеграциялау мәселелері бойынша әдістемелік семинар өткізу. Семинарда оқу пәндерінің, сабақтан тыс іс-шаралардың, қосымша білім сабақтарының, ата-аналарға арналған іс-шаралардың мазмұнына жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялаудың мәселелік сұрақтарын талқылау ұсынылады.

2.3. «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын оқу-тәрбие үдерісіне интеграциялау» пилоттық жобасын іске асыру бойынша жұмыс тәжірибесінің негізінде гуманитарлық циклдағы оқу пәндерінің мазмұнына жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялау бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау.

2.4. «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын оқу-тәрбие үдерісіне интеграциялау» пилоттық жобасын іске асыру бойынша жұмыс тәжірибесінің негізінде жаратылыстану циклындағы оқу пәндерінің мазмұнына жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялау бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау.

2.5. «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын оқу-тәрбие үдерісіне интеграциялау» пилоттық жобасын іске асыру бойынша жұмыс тәжірибесінің негізінде қосымша білім беру мазмұнына, оқудан тыс іс-әрекетке және ата-анамен жұмысқа жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялау бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау.

3. «Өзін-өзі тану» рухани-адамгершілік білім беру бағдарламасы бойынша Өңірлік жұмыс тобының қызметін қамтамасыз етуге арналған әдістемелік алаң ұйымдастыру

3.1. Өңірдің педагогтарына ашық сабақтар мен сабақтан тыс іс-шаралар өткізу.

3.2. Педагогикалық тәжірибе тарату мақсатында Өңірлік жұмыс тобының іс-шараларына қатысу.

4. Ақпараттық-ресурстық қызмет

4.1. Өткізілген іс-шаралар туралы ақпараттарды аймақтық бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау.

4.2. «Самопознание.кз» журналына және www.ozin-ozit-anu.kz порталына мақалалар, әдістемелік әзірлемелер жариялау.

5. «Бөбек» ҰҒПББСО-мен өзара әрекеттестік

«Бөбек» ҰҒПББСО Адамның үйлесімді дамуы институты негізгі білім беру ұйымдарына тиісті әдістемелік материалдарды жолдайды; консультативтік қызмет атқарады; негізгі білім беру ұйымдарынан алынған материалдарды талдайды және жалпылайды.

Негізгі білім беру ұйымдарымен дайындалған әдістемелік ұсыныстар «Бөбек» ҰҒПББСО Адамның үйлесімді дамуы институтына «Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасының мақсат-міндеттеріне материал мазмұнының сәйкестігін сараптау үшін жолданады. Әдістемелік ұсыныстардың соңғы үлгілері (макеттері) Адамның үйлесімді дамуы институтының ғылыми-әдістемелік кеңесінде қаралады. Ғылыми-әдістемелік кеңестің әдістемелік материалдарды оқу-тәрбие үдерісінде пайдалануға ұсыну туралы Қорытындысы әдістемелік ұсыныстардың сараптама нәтижесі болып табылады.

Байланыс ақпараты:

Электрондық мекен-жай: almarybobek@mail.ru

Телефон: 87272472527

«Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын жүзеге асыру бойынша негізгі білім беру ұйымдарының 2019-2020 оқу жылына арналған жұмыс жоспары

№	Жұмыс мазмұны	Мерзімі	Жауаптылар
1	Рухани-адамгершілік білім беру мәселелері бойынша өңірдің басқарушылық кадрларына әдістемелік семинар өткізу	қазан 2019	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
2	«Өзін-өзі тану» РАБ бағдарламасын оқу-тәрбие үдерісіне интеграциялау мәселелері бойынша өңірдің педагогикалық кадрларына әдістемелік семинар өткізу	наурыз 2020	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
3	Гуманитарлық циклдағы оқу пәндерінің мазмұнына жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялау бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау	қараша 2019	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары
4	Жаратылыстану циклындағы оқу пәндерінің мазмұнына жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялау бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау	қараша 2019	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары
5	Қосымша білім беру мазмұнына, оқудан тыс іс-әрекетке және ата-анамен жұмысқа жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялау бойынша әдістемелік ұсыныстар дайындау (жұмыс тәжірибесінен)	сәуір 2020	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
6	Өңірдің педагогтарына ашық сабақтар мен сабақтан тыс іс-шаралар өткізу	үнемі	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
7	Педагогикалық тәжірибе тарату мақсатында Өңірлік жұмыс тобының іс-шараларына қатысу	үнемі	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
8	«Самопознание.кз» журналына және www.ozin-ozu-tanu.kz порталына мақалалар, әдістемелік әзірлемелер жариялау	үнемі	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
9	Өткізілген іс-шаралар туралы ақпараттарды аймақтық бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау	үнемі	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Методические рекомендации
по организации деятельности базовой организации образования по
реализации программы нравственно-духовного образования
«Самопознание» в 2019-2020 учебном году

24 базовые организации образования по реализации программы нравственно-духовного образования (НДО) «Самопознание» функционируют в 4-х городах нашей страны (Нур-Султан, Алматы, Караганда, Актобе). Это детские сады, школы и колледжи, в которых успешно апробированы идеи авторской программы НДО «Самопознание» Сары Алпысовны Назарбаевой об общечеловеческих ценностях, являющихся основой целостного педагогического процесса.

В результате активного участия в экспериментальной работе по внедрению в учебно-воспитательный процесс Программы НДО «Самопознание» 24 базовых организаций образования наработали опыт, позволяющий распространять его по всему Казахстану, повсеместно оказывать содействие детским садам, школам и колледжам в духовно-нравственном развитии детей и подростков.

Базовые организации образования должны стать национальным стандартом самопознания и вести за собой процесс духовно-нравственного совершенствования человека, модернизации общественного сознания.

Педагоги базовых организаций образования должны обладать лучшими знаниями и навыками нравственно-духовного образования, уметь творчески подходить к организации учебной и внеучебной деятельности обучающихся, на качественно высоком уровне осуществлять сотрудничество с родительской общественностью, со всеми другими партнерами.

Распространение лучшего опыта педагогических коллективов 24 базовых организаций образования предполагает умение педагогов представить суть Программы НДО «Самопознание», продемонстрировать уроки самопознания, классные часы, другие формы деятельности обучающихся и педагогов в сфере нравственно-духовного образования, показать примеры анализа, оценки и обоснования результатов обучения и воспитания.

Целью деятельности базовых организаций образования является изучение, анализ, обобщение и трансляция опыта функционирования системы воспитания и обучения.

Задачи:

- организация системной методической работы, ориентированной на профессиональное развитие и саморазвитие педагогических и управленческих кадров региона по реализации программы НДО «Самопознание»;

- организация методической площадки для обеспечения деятельности региональных рабочих групп по программе НДО «Самопознание».

Национальный научно-практический, образовательный и оздоровительный центр «Бобек» (далее – ННПООЦ «Бобек») направляет методические рекомендации:

1. Включить в годовой план организации образования мероприятия, представленные в перечне. *(Приложение 1)*.

2. Организация системной работы, ориентированной на профессиональное развитие и саморазвитие педагогических и управленческих кадров региона по реализации программы НДО «Самопознание»

2.1. Провести методический семинар по нравственно-духовному образованию для управленческих кадров региона. Рекомендуется проведение семинара с использованием метода «круглого стола», обсуждение вопросов реализации программы НДО «Самопознание».

2.2. Провести методический семинар для педагогов региона по вопросам интеграции программы НДО «Самопознание» в учебно-воспитательный процесс. На семинаре рекомендуется обсудить проблемные вопросы осуществления интеграции общечеловеческих ценностей в содержание учебных предметов/дисциплин, внеурочных мероприятий, занятий дополнительного образования, мероприятий для родителей.

2.3. Подготовить методические рекомендации по интеграции общечеловеческих ценностей в содержание учебных предметов гуманитарного цикла из опыта организации образования по реализации пилотного проекта «Интеграция программы нравственно-духовного образования «Самопознание».

2.4. Подготовить методические рекомендации по интеграции общечеловеческих ценностей в содержание учебных предметов естественнонаучного цикла из опыта организации образования по реализации пилотного проекта «Интеграция программы нравственно-духовного образования «Самопознание».

2.5. Подготовка методических рекомендаций по интеграции общечеловеческих ценностей в содержание дополнительного образования, во внеучебную деятельность и работу с родителями (из опыта работы)

3. Организация методической площадки для обеспечения деятельности региональных рабочих групп по программе нравственно-духовного образования «Самопознание»

3.1. Проводить открытые уроки, занятия и внеурочные мероприятия для педагогов региона.

3.2. Участвовать в мероприятиях, проводимых региональной рабочей группой для распространения педагогического опыта, в том числе выездных.

4. Информационно-ресурсная деятельность

4.3. Освещать в региональных средствах массовой информации мероприятия, проведенные организацией образования.

4.4. Представлять к публикации в журнале «Самопознание. kz» и на портале ozin-ozit-tanu.kz статьи, разработки уроков и внеурочных мероприятий, занятий дополнительного образования, планы проведения семинаров и родительских собраний.

5. Взаимодействие с ННПООЦ «Бобек»

Институт гармоничного развития человека ННПООЦ «Бобек» направляет базовым организациям образования соответствующие методические материалы; ведет консультативную деятельность; анализирует и обобщает материалы, полученные из базовых организаций образования.

Методические рекомендации, подготовленные базовыми организациями образования, направляются в Институт гармоничного развития человека ННПООЦ «Бобек» для изучения и экспертизы, которая включает в себя оценку степени соответствия содержания материалов целям и задачам программы НДО «Самопознание». Окончательные макеты методических рекомендаций рассматриваются на заседании научно-методического совета Института гармоничного развития человека. Результатом экспертизы методических рекомендаций является Заключение научно-методического совета о рекомендации методических материалов к использованию в учебно-воспитательном процессе.

Контактные данные:

Электронный адрес: almarybobek@mail.ru

Телефон: 87272472527

**План работы базовых организаций образования
по реализации программы НДО «Самопознание»
на 2019-2020 учебный год**

№	Содержание работы	Сроки	Ответственные
1	Проведение методического семинара по нравственно-духовному образованию для управленческих кадров региона	октябрь 2019	Заместитель директора по учебно-методической работе, заместитель директора по воспитательной работе
2	Проведение методического семинара для педагогов региона по вопросам интеграции программы НДО «Самопознание» в учебно-воспитательный процесс	март 2020	Заместитель директора по учебно-методической работе, заместитель директора по воспитательной работе
3	Подготовка методических рекомендаций по интеграции общечеловеческих ценностей в содержание учебных предметов гуманитарного цикла	ноябрь 2019	Заместитель директора по учебно-методической работе
4	Подготовка методических рекомендаций по интеграции общечеловеческих ценностей в содержание учебных предметов естественнонаучного цикла	ноябрь 2019	Заместитель директора по учебно-методической работе
5	Подготовка методических рекомендаций по интеграции общечеловеческих ценностей в содержание дополнительного образования, во внеучебную деятельность и работу с родителями (из опыта работы)	апрель 2020	Заместитель директора по воспитательной работе
6	Проведение открытых уроков, занятий и внеурочных мероприятий для педагогов региона	постоянно	Заместитель директора по учебно-методической работе, заместитель директора по воспитательной работе
7	Участие в мероприятиях региональной рабочей группы для распространения педагогического опыта	постоянно	Заместитель директора по учебно-методической работе, заместитель директора по воспитательной работе
8	Публикация статей и методических разработок в журнале «Самопознание.kz» и портале ozin-ozit-tanu.kz	постоянно	Заместитель директора по учебно-методической работе, заместитель директора по воспитательной работе
9	Освещение проводимых мероприятий в СМИ	постоянно	Заместитель директора по учебно-методической работе, заместитель директора по воспитательной работе